

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/110/2022
Identifikačné číslo spisu:	1712219446
Dátum vydania rozhodnutia:	11.10.2023
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1712219446.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu T. M. M., bývajúceho v M. pri K., K. XX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Z., s.r.o., so sídlom v Bratislave, M. R. Z. XXXX, IČO: XX XXX XXX, proti žalovaným 1/ T. B. I., bývajúcemu v M. pri K. XX, 2/ B. I., bývajúcemu v M. pri K. XX, obaja zastúpení Advokátskou kanceláriou T. A., s.r.o., so sídlom v Bratislave, C. XX, IČO: XX XXX XXX, o náhradu škody, vedenej na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 6C/306/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu Bratislave z 12. augusta 2020 sp. zn. 2Co/214/2017, v spojení s opravným uznesením z 10. decembra 2020, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalovaní 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Pezinok (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) medzitýmnym rozsudkom z 04. októbra 2016, č. k. 6C/306/2012-177 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovaným v 1. a 2. rade náhrady škody, a to konkrétne náhrady škody proti žalovanému v 1. rade vo výške 18 000 eur, a proti žalovanému v 2. rade vo výške 9 000 eur.

1.1. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobe žalobcu proti žalovanému v 1., 2. rade nie je možné vyhovieť, nakoľko žalobca nepreukázal v konaní pred súdom prvej inštancie, že by sa žalovaný v 1. rade a žalovaný 2. rade dopustili konania, ktoré žalobca špecifikoval v žalobe, teda takého konania, že by mu bolo spôsobené ublíženie na zdraví, na živote, na jeho spoločenskom uplatnení. V danom prípade súd prvej inštancie uviedol, že žalobca síce predložil súdu lekársku správu zo dňa 14.11.2010, kedy bol na ošetrovaní v nemocničnom zariadení, avšak nepreukázal, že by mu bola spôsobená škoda a súčasne, že by škoda bola spôsobená zo strany žalovaných v 1. a v 2. rade, a súčasne nepreukázal ani výšku škody, ktorú si voči nim uplatňuje. Pokiaľ ide o lekárske správy, tieto preukázali súdu prvej inštancie iba to, že žalobca dávno v minulosti trpel poškodením zdravia a chrbtice, kolena, ktoré nadobudol pri úrazoch, za čo žalovaní v 1. a v 2. rade nezodpovedajú, pričom lekár nadobudol informáciu len podľa tvrdenia žalobcu, avšak toto tvrdenie žalobcu nebolo zdokumentované žiadnym trestným konaním, alebo súdnym rozhodnutím, t.j. preukázaním, že by sa žalovaní v 1. a v 2. rade sa dopustili protiprávneho konania voči

žalobcovi, nakoľko jedine súd môže rozhodnúť o vine a treste určitej osoby, čo v konaní pred súdom žalobca nezdokumentoval, ani nepreukázal. Sám svedok B. P. uviedol, že žiadne zranenie žalobcu v dotknutý deň nezbadal, žiadne napadnutie zo strany žalovaných ani nevidel, počul len nadávky zo strany žalovaných. Rovnako aj svedok M. uviedol, že zo strany žalobcu a jeho manželky počul neslušné vyjadrenie na stranu žalovaných, ako aj jeho babky, manželky žalovaného v 2. rade, pričom ako svedkyňa I., tak aj obaja žalovaní uviedli, že incident vyvolal žalobca, ktorý údajne chytil žalovaného pod krk, lomcoval s ním, udel ho do hrude, takže v tejto súvislosti opätovne žalobca v konaní nepreukázal, že by bol práve on napadnutý a len sa bránil, naopak uvedení svedkovia v konaní pred súdom uviedli, že bol to práve žalobca, ktorý napadol žalovaného v 2. rade, popritom sa jedná o staršiu osobu, ktorá v minulosti prekonala 3x infarkt. Vypočutí príslušníci polície žiadne nové skutočnosti v konaní pred súdom prvej inštancie neuviedli. Na udalosť zo dňa 14.11.2010 si už nepamätali, pridržovali sa svojho úradného záznamu, z ktorého však nevyplýva, že by žalovaní v 1. a v 2. rade spôsobili žalobcovi ublíženie na zdraví.

1.2. Z pripojených stavebných dokumentov mal súd prvej inštancie preukázané, že obe strany sporu sú účastníci stavebného konania, v rámci ktorého vznikajú medzi nimi nedorozumenia a je možné, že aj od týchto sa odvíjajú ich nepriaznivé susedské spory. Z pripojených vyšetrovacích spisov súd prvej inštancie taktiež zistil, že podania žalobcu proti obom žalovaným boli vyhodnocované ako priestupkové konania, neboli ani v jednom prípade uzavreté ako trestný čin alebo prečin, s tým, že by bolo podané podanie na súd proti žalovaným v 1. a v 2. rade, teda v tomto smere žalobca neunesol dôkazné bremeno, nakoľko nebola stanovená súdnym konaním a rozhodnutím o vine a treste žalovaných v 1. a v 2. rade. Súd prvej inštancie dal do pozornosti, že nie je kompetentný rozhodovať o správnom alebo nesprávnom postupe orgánov činných v trestnom konaní tak, ako to žiadal žalobca niekoľkokrát v súdnom konaní. Z tohto dôvodu aj súd prvej inštancie upustil od ďalšieho dokazovania, ktoré žalobca žiadal s tým, aby vypočul všetkých príslušníkov PZ, (ktorých žiadnym spôsobom ani neidentifikoval), prípadne starostu obce, navyše predmetného svedka žalobca na súd nezabezpečil. Návrhy na doplnenie dokazovania v tomto smere považoval súd prvej inštancie za nadbytočné a ne hospodárne a nesúvisiace s predmetom konania. Pokiaľ sa týka odcudzenia betónových skruží kanalizačných poklopov, ani v tomto smere žalobca neunesol dôkazné bremeno, nepreukázal, že by sa žalovaní dopustili krádeže prekrytia kanalizačných poklopov, teda ani v tomto smere nemohol súd prvej inštancie vyhodnotiť konanie žalovaných v 1. a v 2. rade ako protiprávne, nakoľko takúto skutočnosť žalobca v konaní nepreukázal. Žalobca nepreukázal ani výšku škody, ktorá mu údajne vznikla na realizácii novej kanalizácie a ani skutočnosť, že za túto škodu zodpovedajú žalovaní v 1. a v 2. rade. Súd prvej inštancie mal za to, že žalobca nepreukázal v konaní žiadne obmedzenie súkromného ani pracovného života, a pokiaľ sa týka opakovaných výsluchov na polícii a iných úradoch, súd prvej inštancie mal za to, že tieto inicioval práve žalobca, a teda sám zapríčinil skutočnosť, že musel byť pred úradmi, orgánmi polície a prokuratúry vypočúvaný, pričom za tieto postupy podľa názoru súdu prvej inštancie nezodpovedajú žalovaní. Rovnako žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie nepreukázal, že by žalovaný opakovane fotografoval a vytváral videozáznamy žalobcu a členov jeho rodiny a tým by obmedzili práva a súkromie žalobcu. Keďže žalobca ako bolo uvedené vyššie žiadnu zo skutočností a to konkrétne, že mu bola spôsobená škoda a v akej výške, ako aj to, že mu škodu spôsobili žalovaní v 1. a v 2. rade, príčinnú súvislosť medzi konaním žalovaných v 1. a 2. rade a vznikom škody žiadnym spôsobom nepreukázal, v danom konaní sa jednalo o tvrdenie proti tvrdeniu, a preto súd prvej inštancie nemohol žalobe žalobcu vyhovieť. Na základe uvedeného súd prvej inštancie v celom rozsahu žalobu žalobcu zamietol ako neodôvodnenú a nepreukázanú.

1.3. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a ich náhradu úspešným žalovaným v 1. a v 2. rade priznal v rozsahu 100%.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), na odvolanie žalobcu, rozsudkom z 12. augusta 2020 sp. zn. 2Co/214/2017, v spojení s opravným uznesením z 10. decembra 2020, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a určil, že žalovaní v 1. a v 2. rade majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

2.1. Odvolací súd uviedol, že žalobca v rámci svojho nároku voči žalovaným v 1. a v 2. rade uplatňuje svoj nárok, ktorý možno subsumovať pod 3 nároky a to 1. nárok je nárok na náhradu škody na zdraví, 2. nárok je nárok žalobcu na náhradu škody v dôsledku krádeže, t.j. za opakovanú krádež prekrytia (v

poradí už tretiu) kanalizačných kontrolných a meracích šacht vo vlastníctve žalobcu, ktoré sú priamo pred pozemkom žalobcu, pred jeho rodinným domom, a 3. nárok je nárokom na ochranu osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej na právach žalobcu. Pri prvom nároku (náhrada škody na zdraví) žalobca preukazoval odôvodnenosť svojej žaloby podaním trestného oznámenia na žalovaných v 1. a v 2. rade a lekárskou správou, ktorá mala preukázať poškodenie zdravia žalobcu. Z pripojeného priestupkového spisu ohľadom skutku, ktorý sa stal medzi stranami sporu dňa 14.11.2010 súd prvej inštancie zistil, že priebeh skutku opísaný žalobcom v žalobe nezodpovedá výsluchu svedkov v konaní pred súdom prvej inštancie, ani zápisu príslušníkov PZ SR o uvedenom skutku. Príslušníci policajného zboru, ktorí boli v predmetnej veci vypočutí aj ako svedkovia, zadokumentovali priebeh skutku a predmetnú vec odstúpili Obvodnému oddeleniu Senec, Odbor všeobecnej vnútornej správy za účelom prejednávania priestupku. Inak povedané trestné konanie v danej veci v dôsledku ublíženia na zdraví žalobcu, ktoré malo byť spôsobené konaním žalovaných v 1. a v 2. rade ani nebolo začaté, nakoľko predmetný skutok nenapĺňal znaky trestného činu. Pokiaľ ide o lekársku správu predloženú žalobcom, z tejto lekárskej správy už súd prvej inštancie zistil, že z jej záveru nevyplýva žiadne zranenie žalobcu. Inak povedané, žalobca na základe údajného napadnutia zo strany žalovaných nebol práceneschopný, nebol hospitalizovaný, pričom lekár konštatoval, že ani na tvári, ani na tele žalobcu sa nenachádzajú žiadne traumatologické zmeny. Rovnako žalobcom tvrdené skutočnosti nevyplynuli ani z výsluchu svedkov, pričom súd prvej inštancie realizoval výsluch 5 navrhnutých svedkov. Žalobca teda v predmetnej časti žaloby neunesol bremeno dôkazu v spojení s bremenom tvrdenia.

2.2. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie rovnako nemal preukázané skutočnosti potrebné pre priznanie druhého nároku požadovaného žalobcom t.j. nároku na náhradu škody (malo ísť o škodu, ktorá mala vzniknúť v dôsledku krádeže prekrytia kanalizačných poklopov), pričom predmetná škoda mala vzniknúť na majetku žalobcu protiprávnou činnosťou žalovaných, kde bolo potrebné preukázať vlastnícke právo žalobcu k prekrytiu (k betónovým skružiam umiestneným na kanalizačnej kontrolnej a meracej šachte), pričom bolo potrebné preukázať aj protiprávne konanie žalovaných, ako aj príčinnú súvislosť medzi protiprávnym konaním žalovaných a vznikom škody na majetku žalobcu. V danom prípade musí odvolací súd uviesť, že tvrdenia žalobcu o krádeži kanalizačného poklopu respektíve betónových skruží zostali zo strany žalobcu iba v rovine tvrdení, nakoľko predmetné skutočnosti žalobca nepreukázal v konaní ani výpoveďou svedkov, ani trestným konaním, na základe ktorého by boli žalovaní odsúdení za krádež betónových skruží prípadne kanalizačného poklopu (konanie priestupku bolo odložené z dôvodu, že nepodarilo zistiť, že skutok spáchala konkrétna osoba). Rovnako však žalobca nepreukázal ani vlastnícke právo ku kanalizačnému poklopu (resp. k betónovým skružiam), a z tohto dôvodu ani výšku samotnej škody, nehovoriac o ďalších podmienkach vzniku nároku na náhradu škody. Aj v tejto časti požadovaného nároku žalobca neunesol bremeno tvrdenia v súvislosti s bremenom dôkazov.

2.3. Tretím nárokom (zásah do osobnostných práv) uplatňovaným zo strany žalobcu bol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá mala byť spôsobená konaním žalovaných a zásahom do osobnostných práv žalobcu, pričom konaním žalovaných malo dôjsť až k tak vážnemu zásahu do osobnostných práv žalobcu, pri ktorých je dôvodné požadovať nemajetkovú ujmu v peniazoch (§ 13 ods. 2 OZ). Toto konanie žalobca odôvodňoval napríklad verbálnymi útokmi, nadávkami zo strany žalovaných na žalobcu, vyhrázaním na verejnom priestranstve, zastavením a obmedzením plánovaných prác, obmedzením súkromného a pracovného života žalobcu, negatívnym vplyvom na život rodiny žalobcu, opakovanými výsluchmi na polícii, obmedzením pri výkone povolania. Z opisu skutkového stavu vykonaného súdom prvej inštancie, ako aj z výsluchu jednotlivých svedkov vyplynulo, že medzi stranami sporu ide o takzvaný susedský spor, pričom problémom medzi nimi bolo to, že obe strany sporu sú účastníci stavebného konania, v rámci ktorého vznikajú medzi nimi nedorozumenia a je možné, že aj od týchto sa odvíjajú ich nepriaznivé susedské spory. Súčasne tak súd prvej inštancie poukázal na výsluch svedkov, pričom svedok B. P. uviedol, že žiadne zranenie žalobcu v dotknutý deň nezbadal, žiadne napadnutie zo strany žalovaných ani nevidel, počul len nadávky zo strany žalovaných. Rovnako aj svedok M. uviedol, že zo strany žalobcu a jeho manželky počul neslušné vyjadrenie na stranu žalovaných, ako aj jeho babky, manželky žalovaného v 2. rade, pričom ako svedkyňa I., tak aj obaja žalovaní uviedli, že incident vyvolal žalobca, ktorý údajne chytil žalovaného v 2. rade pod krk, lomcoval s ním, udel ho do hrude, takže v tejto súvislosti opätovne žalobca v konaní nepreukázal, že by bol práve on napadnutý a len sa bránil, naopak uvedení svedkovia v konaní pred súdom uviedli, že bol to práve

žalobca, ktorý napadol žalovaného v 2. rade, popritom sa jedná o staršiu osobu, ktorá v minulosti prekonala 3x infarkt. Pod tento nárok mohol žalobca subsumovať aj konanie žalovaného v 1. rade, ktorý v konaní pred súdom prvej inštancie uviedol, že žalobcovi potom, ako napadol jeho otca (žalovaného v 2. rade) dal dve facky. V danom prípade by bolo možné predmetné konanie žalovaného v 1. rade vyhodnotiť ako zásah do osobnostných práv žalobcu, konkrétne by išlo o zásah do telesnej integrity žalobcu, avšak v danom prípade by musel žalobca v konaní preukázať, že by predmetným útokom žalovaného v 1. rade došlo k poškodeniu jeho zdravia a v dôsledku tohto poškodenia následne došlo k obmedzeniu jeho telesných, respektíve fyzických aktivít. V tomto prípade, však z lekárskej správy žalobcu nevyplyva žiadne poškodenie zdravia žalobcu, nakoľko na tvári žalobcu a súčasne na tele žalobcu neboli badateľné žiadne traumatologické zmeny. Súčasne žalobca na druhý deň pokračoval vo vykonávaní prác, čo medzi stranami sporu nebolo sporné. Pokiaľ ide o vzájomné nadávky tieto odvolací súd mohol vyhodnotiť iba ako zásah do cti a dôstojnosti žalobcu, avšak v konaní pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, že žalobca používal vulgarizmy na adresu žalovaných, rovnako ako žalovaní na adresu žalobcu. Tieto vyhrotené susedské vzťahy boli teda vzájomné, pričom aj samotný žalobca prispel svojím konaním k reakciám žalovaných (išlo o vzájomné nadávky a urážky), a preto za toto konanie nie je možné sankcionovať výlučne žalovaných. Inak povedané, konanie oboch strán bolo takpovediac protiprávne, avšak ochranu nie je možné priznať tomu, kto sám koná protiprávne. Z neprávosti totiž nemôže vzniknúť právo, a preto konanie žalovaných nebolo možné posúdiť oddelene od konania žalobcu, a vyhodnotiť ho v prospech žalobcu, respektíve v neprospech žalovaných. Pokiaľ ide o opakované výsluchy na polícii, tieto si zapríčinil hlavne samotný žalobca a to opakovaným podávaním trestných oznámení na žalovaných. Zásah, ktorý mal nastať do sféry rodinného a súkromného života žalobcu bližšie nekonkretizoval, a preto sa týmto odvolací súd ani nezaoberal. Na základe uvedeného bolo možné uzavrieť, že žalobca svoje tvrdenia ohľadom skutočnosti, že zo strany žalovaných došlo voči žalobcovi k zásahu do jeho osobnostných práv, a z tohto dôvodu aj k vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie nepreukázal.

2.4. Žalobca síce v rámci svojho odvolania namietal, že súd prvej inštancie nevykonával dôkazy ním navrhnuté, však uvedené nevykonanie dôkazov nezakladá v tomto prípade pochybenie súdu prvej inštancie. V prejednávanej veci to potom znamená, že žalobca mal preukázať 1) poškodenie zdravia žalobcu spôsobené konaním žalovaných v 1. a v 2. rade, a to konkrétne prostredníctvom znaleckého posudku spolu s bodovým ohodnotením týkajúcim sa poškodenia zdravia žalobcu, 2) výšku škody na majetku žalobcu, 3) a zásah do osobnostných práv žalobcu zo strany žalovaných v 1. a v 2. rade a v prípade nároku na nemajetkovú ujmu v peniazoch musel žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie preukázať zníženie dôstojnosti a vážnosti v takej miere, že by uvedené konanie žalovaných v 1. a v 2. rade odôvodňovalo priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch, čo však v konaní pred súdom prvej inštancie neurobil. Skutočnosti tvrdené žalobcom v odvolaní nemajú žiaden význam pre správne rozhodnutie prvoinštančného súdu. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie, ako vecne a právne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

2.5. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a ich náhradu úspešným žalovaným v 1. a v 2. rade náhradu trov konania priznal v rozsahu 100%.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP.

3.1. Dovolateľ je názoru, že súd prvej inštancie ako aj odvolací súd porušili jeho procesné práva, keď odmietajú predvolať ním navrhnutých svedkov ako dôkaz v jeho prospech, a ktorí by potvrdili jeho tvrdenia, že žalovaní sú plne zodpovední za škodu, ktorú požadoval vo svojom žalobnom návrhu. Takisto je toho názoru, že je hrubým porušením jeho procesných práv, keď súd prvej inštancie odmietol ako dôkaz pripojiť spisy, ktoré sú vedené ako trestné oznámenia proti žalovaným na viacerých úrovniach policajného zboru, a ktoré preukazujú protiprávne konanie zo strany žalovaných, čo by malo za následok splnenia podmienky zodpovednosti a preukázania zodpovednosti žalovaných podľa § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pokiaľ mal súd prvej inštancie za to, že dôkazy predložené žalobcom nie sú dostatočné mal vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, prípadne ak podľa názoru súdu záviselo rozhodnutie od posúdenia skutočností, na ktoré treba odborné znalosti, mal ustanoviť súd znalca. V časti napadnutého rozhodnutia, ktorým súd rozhodol o náhrade trov konania, má dovolateľ za to, že vzhľadom na dôvody hodné osobitného zreteľa, súd tieto dôvody dostatočne nezisťoval a neprihliadal na ne v dôsledku čoho nerozhodol o trovách

správne a tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolateľ navrhuje, aby dovolací súd zmenil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu tak, že vyhovie podanej žalobe v celom rozsahu a zaviazže žalovaných na úhradu trov konania v celom rozsahu, alternatívne, že ho zruší a vec vráti odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a zaviazže žalovaných na úhradu trov všetkých konaní v celom rozsahu. Taktiež žiada, aby súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnej výške.

4. Žalovaní 1/ a 2/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedli, že celkový obsah dovolania podaného žalobcom je len ničím nepodložené spochybňovanie skutkových zistení a vyhodnotení dôkazov súdom. Podanie dovolania je neopodstatnené a bez relevantného právneho základu. Napadnutý rozsudok považujú žalovaní vo všetkých jeho výrokoch za správny a zákonný a majú zato, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno a vyvíja len snahu viniť za to súd. Vzhľadom na vyššie uvedené žiadajú, aby súd dovolanie zamietol ako nedôvodné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť a to z nasledujúcich dôvodov:

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

9. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10 alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

10. Dovolateľ namietal nedostatočné zistenie skutkového stavu veci, ako aj nesprávne vyhodnotenie a nevykonanie niektorých dôkazov. Najmä poukazoval na to, že súd nepredvolal ním navrhnutých svedkov, odmietol ako dôkaz pripojiť spisy ako aj to, že súd prvej inštancie mal vykonať aj iné dôkazy,

ako navrhujú účastníci konania. O náhrade trov konania má za to, že vzhľadom na dôvody hodné osobitného zreteľa, súd tieto dôvody dostatočne nezisťoval a neprihliadal na ne.

11. Dovolací súd k tejto námietke dovolateľa uvádza, že dokazovaním je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie účastníkov konania (viď tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/99/2011, 2Cdo/141/2012, 3Cdo/2012/2012, 4Cdo/125/2012, 5Cdo/251/2012, 6Cdo/36/2011 a 7Cdo/34/2011). Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (viď R 125/1999). V takom prípade môžu byť síce nedostatočne zistené rozhodujúce skutkové okolnosti (čo v konečnom dôsledku môže viesť dokonca až k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), táto nesprávnosť ale v zmysle už dávnejšej judikatúry najvyššieho súdu nezakladá vadu zmätočnosti (k tomu viď R 37/1993 a rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/219/2013, 3Cdo/888/2015, 4Cdo/34/2011, 5Cdo/149/2010, 6Cdo/134/2010, 6Cdo/60/2012, 7Cdo/86/2012 a 7Cdo/36/2011).

12. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré dovolateľ naznačuje v dovolaní, nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Súdna prax sa ustálila na názore, že ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania (viď R 42/1993, ale aj rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/85/2010, 1Cdo/18/2011, 3Cdo/268/2012, 4Cdo/314/2012, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/104/2010, 7Cdo/248/2012).

12.1. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani v zmysle novej právnej úpravy civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

12.2. Konanie odvolacieho súdu v prejednávanej veci však takéto vady nevykazuje. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, pričom podľa názoru dovolacieho súdu zistené skutkové závery odvolacieho súdu nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý (riadny) proces.

13. Dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu podrobne uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení, teda takýto postup je v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd riadne skonštatoval, že dôkazná povinnosť týkajúca sa nároku na náhradu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, nároku na náhradu škody, ako aj nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, titulom zásahu do osobnostných práv postihuje žalobcu a nie žalovaného. Civilný sporový poriadok v prípade bremena tvrdenia a bremena dôkazu ponecháva na účastníkovi, ako bude v konaní postupovať. Pokiaľ účastník konania nerešpektuje bremeno tvrdenia alebo dôkazné bremeno, ktoré ho zťažujú, z hľadiska procesného postupuje vo svoj neprospech. Procesná nečinnosť strany sporu v tomto smere má (pre neho) negatívne dôsledky pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, čo sa v konečnom dôsledku prejaví vo vydaní (pre neho) nepriaznivého rozhodnutia. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho

prerozdeľovaniu. Pri posudzovaní dôkazného bremena na strane toho - ktorého účastníka treba rešpektovať tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, t.j. pravidlo, že neexistencia (niečoho) majúca trvajúci charakter sa zásadne nepreukazuje. Na nikom totiž nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti (nie je možné preukázať, že niečo sa nestalo). Žalobca síce v rámci svojho odvolania namietal, že súd prvej inštancie nevykonával dôkazy ním navrhnuté, však uvedené nevykonanie dôkazov nezakladá v tomto prípade pochybenie súdu prvej inštancie.

13.1. Žalobca pri prvom nároku (náhrada škody na zdraví) preukazoval odôvodnenosť svojej žaloby podaním trestného oznámenia na žalovaných 1/ a 2/ a lekárskou správou, ktorá mala preukázať poškodenie zdravia žalobcu. Z pripojeného priestupkového spisu ohľadom skutku, ktorý sa stal medzi stranami sporu dňa 14.11.2010 súd prvej inštancie zistil, že priebeh skutku opísaný žalobcom v žalobe nezodpovedá výsluchu svedkov v konaní pred súdom prvej inštancie, ani zápisu príslušníkov PZ SR o uvedenom skutku. Príslušníci policajného zboru, ktorí boli v predmetnej veci vypočutí aj ako svedkovia, zadokumentovali priebeh skutku a predmetnú vec odstúpili Obvodnému oddeleniu Senec, Odbor všeobecnej vnútornej správy za účelom prejednávania priestupku. Inak povedané trestné konanie v danej veci v dôsledku ublíženia na zdraví žalobcu, ktoré malo byť spôsobené konaním žalovaných 1/ a 2/ ani nebolo začaté, nakoľko predmetný skutok nenaplnil znaky trestného činu. Pokiaľ ide o lekársku správu predloženú žalobcom, z tejto lekárskej správy už súd prvej inštancie zistil, že z jej záveru nevyplyva žiadne zranenie žalobcu. Inak povedané, žalobca na základe údajného napadnutia zo strany žalovaných nebol práceneschopný, nebol hospitalizovaný, pričom lekár konštatoval, že ani na tvári ani na tele žalobcu sa nenachádzajú žiadne traumatologické zmeny. Rovnako žalobcom tvrdené skutočnosti nevyplynuli ani z výsluchu svedkov, pričom súd prvej inštancie realizoval výsluch 5 navrhnutých svedkov. Žalobca teda v predmetnej časti žaloby neunesol bremeno dôkazu v spojení s bremenom tvrdenia.

13.2. Taktiež odvolací súd uviedol, že v preskúmvanej veci žalobca navrhol realizovať dokazovanie výsluchom ďalších svedkov napríklad kuriéra pizze, ktorého meno nepozná, vodičmi všetkých vozidiel, ktoré stáli a prechádzali po hlavnej ceste, výsluchmi všetkých príslušníkov polície a úradov štátnej správy (prokuratúra, Obvodné a Okresné úrady, Ministerstvo vnútra SR) bolo prirodzené a hospodárne, že súd prvej inštancie predmetné návrhy na vykonanie dokazovania uznesením zamietol, nakoľko išlo o dôkazy právne bezvýznamné, predlžujúce súdne konanie. Svoje rozhodnutie o zamietnutí realizovania ďalšieho dokazovania si súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia svojho rozsudku riadne odôvodnil

13.3. Odvolací súd dospel k záveru, že žalobca mal preukázať 1) poškodenie zdravia žalobcu spôsobené konaním žalovaných 1/ a 2/, a to konkrétne prostredníctvom znaleckého posudku spolu s bodovým ohodnotením týkajúcim sa poškodenia zdravia žalobcu, 2) výšku škody na majetku žalobcu a 3) zásah do osobnostných práv žalobcu zo strany žalovaných 1/ a 2/, a v prípade nároku na nemajetkovú ujmu v peniazoch musel žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie preukázať zníženie dôstojnosti a vážnosti v takej miere, že by uvedené konanie žalovaných 1/ a 2/ odôvodňovalo priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch, čo však v konaní pred súdom prvej inštancie neurobil. Aj čo sa týka námietok o náhrade trov, dovolateľ nepoukázal v odvolaní riadnym spôsobom na žiadne relevantné okolnosti, resp. dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by mal odvolací súd vyhodnocovať. Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv účastníka, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, nakoľko právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

14. Samotná skutočnosť, že dovolateľ sa nestotožňuje so spôsobom vyhodnotenia dôkazov a skutkových okolností, nemôže bez ďalšieho viesť k záveru, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhovaného spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 98/97).

15. Dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

16. Taktiež to, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí

súdov oboch nižších inštancií nesúhlasil a nestotožnil sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17. Na základe vyššie uvedeného možno uzavrieť, že odvolací súd v konaní nepostupoval spôsobom, ktorý by bol v rozpore s kogentnými procesnými ustanoveniami, a ktorým by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalobcu ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

18. Žalovaní 1/ a 2/ boli v dovolacom konaní úspešní, preto im dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.